

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Δ'.
ΑΡΙΘΜ. 14 (86).

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου καὶ 1 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους, ἐξέμνησις μόνον
καὶ προπληρωτέα: Πενταχῶς φράγκ. χρ. 10 ἢ μάκρ. 8.

ΕΤΟΣ Δ.
τῇ 15/27. Ἰουλίου 1888.

ΠΟΠΠΑΙΑ

ὑπὸ ΣΗΥΡΙΑΩΝΟΣ ΠΑΓΑΝΕΛΗ.

„Τοὺς πόθους, τὰς ὀρέξεις σου, τὴν θέλησίν σου ἐξ-
επλήρωσα πιστῶς, κ' ἐλπίζω, ὅτι εὐχαριστημένη ἔμεινας“, ὁ
Νέρων εἶπε, κτηνωδῶς περιπτυσσόμενος τὸ σῶμα τῆς ἐταί-
ρας, εἰς τὴν συζύγου τίτλον καὶ Αὐτοκρατορίαν πρὸ μικροῦ
δημοτελῶς ἀπένευμεν. „Εἰς ἐξορίαν διαρκῆ τὴν Ὀκταβίαν
κατεδίκασα. Μειδίασε, Ποπ-
παία, εὐθύμησον, ἀπὸ τῆς ὀφείας
σου τῆς περικαλλοῦς ἐκδιώξον
τὰ νέφη τὰ σκιώδη, τὴν πλή-
ρωσιν τῶν προσταγῶν σου ἀκού-
ουσα, μακρὰν τῆς Ῥώμης, τοῦ
Νέρωνος μακρὰν, καὶ ἀλλοτρίαν
εἰς τιμὰς καὶ δόξας, εἰς ἐξο-
ρίαν τηκομένην βλέπουσα τὴν
σὴν προκατόχον καὶ ἀντιζήλον.
Εἰπέ, μὴ θέλεις αἶμα νὰ χαρῆς;
Εἰπέ μου τί σοῦ λείπει; Νὰ
σφάξω μήπως θέλεις φυλακι-
σμένων ἀνδράσιν ἐκατόμβας, τοῦ
Ἰουδαίου ἐκείνου ὁπαδοῦς, ὃν
ὁ Πιλάτος ἐκαθ'ήλωσεν εἰς τὸν
Σταυρόν, καὶ ἀθροίζων ἐντὸς
δεξαμενῆς τὸ αἶμα τῶν ἀπο-
στατῶν, νὰ πλεύσω μετὰ σοῦ,
πρὸς τέρψιν ἀμφοτέρων, ἐντὸς
τῆς λίμνης ταύτης τῆς αἵμα-
τηρᾶς; Εἰσέτι τὰ νέφη τοῦ
μετώπου σου, τῆς παρουσίας
μου ὁ ἥλιος εἰσέτι δὲν ἐσκέδα-
σεν. Καὶ πάλιν σ' ἐρωτῶ, εἰπέ
τί θέλεις ἔτι, τί ποθεῖς, ποίας
ζωῆς ὀρέγεσαι, ὅποιαν ἰδιοτρο-

πίαν σου νὰ ἴδης πληρουμένην θέλεις, ὅποιον ὄνειρον, ὅποιαν
φαντασιοπληξίαν σου! Εἰπέ! Ὁ λόγος σου, ὁ πόθος σου, ἡ
στιγμιαία ἰδιοτροπία σου εἰς ἔργον καὶ εἰς γεγονὸς ἀμέσως
θὰ μεταβληθῇ. Αὐγούστα εἶσαι, Αὐγούσταν ὁ λαὸς καὶ οἱ
Γερουσιασταὶ ἀρτίως σ' ἐπροσκύνησαν. Τῆς ἀντιζήλου σου

αἱ προτομαὶ ἐδραύσθησαν, καὶ
ἐπὶ τῶν συντριμμάτων των αἱ
προτομαὶ σου, Ποππαία, ἀνη-
γέρθησαν, καὶ εἰς αὐτὰς θείας
τιμὰς προσέταξα νὰ ἀποδίδῃ
ὁ λαός. Ἐὰν ὅτι ἐγένετο δὲν
σοὶ ἀρκεῖ, εἰπέ τί θέλεις ἔτι
νὰ γενῇ; Προκαταβολικῶς ὁ
Νέρων σοὶ ὑπόσχεται, ἀφοῦ δὲν
δύναται τοὺς πόθους νὰ μαν-
τεύσῃ, νὰ προλάβῃ τῆς καρ-
δίας σου, προκαταβολικῶς σοὶ
ὑπόσχεται αὐτοὺς νὰ ἐκτελέσῃ
ἀκριβῶς. Ἀλλ' ὅμως πρέπει
νὰ μοῦ τοὺς εἰπῇς! Καὶ πάλιν
σὲ ἐρωτῶ μὴ θέλεις αἶμα; Μὴ
θέλεις σπαραγμούς; μήπως πο-
θεῖ ἡ ψυχὴ σου ὑπὸ τοὺς ὄνυ-
χας τῶν τίγρεων νὰ ἴδῃ μέλη
σπαίροντα, καὶ ἀγωνίας νὰ
ἀκούσῃ τῶν ἐτοιμοθανάτων ὀλ-
τινες, εἰς τὰς ὁδύνας ἀσφαλοῦς
θανάτου ἀπερχόμενοι, τὴν κε-
φαλὴν των κλίνουν πρὸς τὸν
Καίσαρα καὶ προσφωνοῦν αὐ-
τόν; Εἰπέ λοιπὸν τί θέλεις,
καὶ διατὶ ἡ παρατεταμένη ἀθυ-

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

† 1886.

μία σου; Ποθεῖς νὰ δηλητηριάσω τῶν υδάτων τὰς πηγάς, νὰ σφάζω ἔτι, ποθεῖς φλογῶν τὸ παρανάλωμα τὴν Ῥώμην νὰ καταστήσω αὐθωρεῖ; Ν' ἀποφανθῇς μὴ δίσταζε. Θαυμάσιον τὸ θέαμα θ' ἦναι. Ἐπιθυμεῖς καὶ αὐθωρεῖ νὰ ἐκτελέσω ταῦτα πάντα; Εἰπέ, ἐν νεῦμά σου ὁ Νέρων ἀναμένει, τὴν ἔγκρισίν σου καὶ μόνην ἀπεκδέχεται . . .“

*

Μετὰ σκοπίμου ἡδυπαθοῦς ἐκλύσεως, ἐγγὺς τοῦ ἀνακλίντρου ἐρρίφθη ἡ Ποππαία. Μὲ θνήσκουσαν, ἀλλὰ ψευδῇ φωνήν, καὶ πλήρη ὑποκρίσεως ἐφέλλισεν ὅτι ἡ χλιαρὰ τὴν πνίγει ἀτμοσφαῖρα, καὶ δῆθεν ὅπως ἀνακουφισθῇ ἠνέωξε μικρὸν τὸ στήθος της, καὶ ἀσθμαίνουσα ψευδῶς, τὰς παρειὰς στήριζουσα εἰς τὰς περικαλλεῖς ὠλένας της, τὸ βλέμμα της ἰθύνουσα εἰς τὸ κενόν, ἐσίγησε καὶ εἰς βεμβασμούς βαθεῖς ἐφάνη βυθισθεῖσα. Θαῦμα ἐκτάκτου ἦτο καλλονῆς. Εἰς τοὺς δεσμούς της, τοὺς ἀραχνιαίους καὶ λεπτούς, ἀλλὰ πλειότερον παντὸς σιδήρου ἰσχυροῦς συνέλαβε τὸν Νέρωνα, τὸν ἄνδρα συλλαβοῦσα μετὰ τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἀρχὴ της ἦτο ἡ ἀπόλαυσις! Βαθέως ἐγνώριζε τοὺς ἄνδρας, καὶ τῆς μητρός της τέκνον ἄξιον, καὶ κληρονόμος μεγαλειτέρας ἔτι φιλαρέσκου καὶ ἐρωτοτρόπου καλλονῆς, τῆς ἐκκελυμένης ἐποχῆς της ἀξία ἀντιπρόσωπος ἡ Ποππαία ἐθεωρεῖτο χαίρουσα. Τῆς σεμνότητος καὶ τῆς αἰδοῦς τὸ θέλητρον ἀπλῶς ὡς μέσον ἐχειρίζετο, καὶ ἐφαίνετο σεμνὴ δσάκεις ἤθελε νὰ ἀλώσῃ διὰ τῆς σεμνότητος. Ἦρνεῖτο ὅπως φλογερωτέραν καταστήσῃ τὴν ὁρμὴν τῆς ἀπολαύσεως, καὶ ἐνέδιδεν ἴν' ἀρνηθῇ κατόπιν, καὶ τιμωρήσῃ διὰ τῆς ἀνεπαρκοῦς εὐνοίας της. Κατεῖχε τὸ μυστήριον τοὺς πόθους νὰ ἐξάπτῃ, εἰς τὰς σαγήνας της τοὺς ἄνδρας νὰ ἐμπλέκῃ, τὸ ἀγκιστρον δολώνουσα δι' ἐλαχίστων παροχῶν, καὶ ὀργῶσα ἀκαταμάχητον ν' ἀναλαμβάνῃ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπιρροήν. Ἀλλ' ὅτε εἰς τὰς παγίδας της ἐνέκλειε τὸ θυμὸν κατεβασάνιζεν αὐτό, ἐγέλα, ἐμειδία, κ' ἐὰν διαφεύγουσαν τὴν λείαν ἐθεώρει, ἐμηχανάτο τότε ἄπειρα τεχνάσματα, ὡς πᾶσα ἐρωτότροπος γυνή, πικρῶς ἐθρήνει, ἔκλαιεν, ἐστέναζεν ὑπὸ τοὺς πόδας της καὶ αἰδοῖς νὰ ἀγάγῃ θέλουσα τὸν ἀποστάτην δραπετεύσαντα. Τῆς καλλονῆς της ὕβριν, καὶ ὕβριν ἑαυτῆς ὑπέθετε νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ τις ἀφοῦ ἄπαξ τὴν ἡγάγησε. Σατὰν ἀληθινός, φιλαρεσκίας τέλειον ὑπόδειγμα, καὶ τύπος ἐρωτοτρόπου γυναικός, ἐκτάκτου καλλονῆς καὶ πνεύματος, θερμούς ἐγκλείουσα ἐν ἑαυτῇ τοὺς πόθους, κοχλάζοντα τὰ πάθη, καὶ πάθη ὅμως, καὶ πόθους, καὶ αἰσθητάματα καλύπτουσα ὑπὸ ὑποκρισίας πέπλον ἀδιαπέραστον, γνωρίζουσα πῶς νὰ λαλῇ εἰς ἕκαστον, ὁποῖα ὅπλα νὰ χειρίζεται, πρὸς τίνα πρέπει νὰ προσμειδιᾷ, πρὸς τίνα νὰ φαίνεται περίλυπος, πότε νὰ ὑπισχνῇται καὶ πότε νὰ πραγματοποιῇ, νὰ ἀρνήται πότε, καὶ πότε νὰ ἐκλιπαρῇ, πότε φιλάργυρος τοῦ κάλλους της νὰ ἦναι καὶ πότε σπάταλος, τυχαίως δῆθεν νὰ ἀφίρῃ πίπτοντας εἰς τοὺς θαυμασίους ὤμους της τῆς κόμης της τοὺς μελανοὺς βοστρύχους, καὶ ὀργιζομένη δῆθεν καὶ μεμφίμοιρος νὰ ἀνυψοῖ τὰς κομφοτάτας χεῖρας της νὰ καθηλώσῃ προσπαθοῦσα τὸ δάσος τῶν βοστρύχων της, νὰ προσποιῇται ὅτι ἀδυνατεῖ τὴν κόμην ν' ἀναδῇ, σκοπίμως, ἀλλὰ χωρὶς νὰ φαίνεται, τὴν χλαῖναν ν' ἀνασύρῃ, νὰ μειδιᾷ, τὰ χεῖλη της τὰ ἐρυθρὰ καὶ τοὺς ὀδόντας τοὺς λευκοὺς νὰ ἐπιδείξῃ θέλουσα, γραφικωτάτας στάσεις νὰ λαμβάνῃ καὶ εἶτα τοὺς ἡδυπαθεῖς της ἡμικλείουσα ὀφθαλμοὺς ν' ἀπλοῦται χαύνως, ἐντέχνως καὶ ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ τὸ σῶμα καὶ τὴν χλαῖναν νὰ διευθετῇ, χοργῶς νὰ ὀμιλῇ, σιωπηλῇ νὰ μένῃ ἄλλοτε,

ὅτε φαιδρά, ὅτε περιαλγῆς, νὰ πάσχῃ νὰ στενάζῃ, ἀλλ' εὐθυμος μετὰ μικρὸν νὰ φαίνεται, τὸν θάνατον νὰ ἐπικαλῇται ἀπὸ τὰς ἀλγηδόνας νὰ τὴν σῶσῃ τῆς ζωῆς, καὶ κρύφα νὰ οἰκτεῖρῃ εἶτα τοὺς μωροὺς οἵτινες ἐπίστευον εἰς τὰς ἀπελπισίας της, ἡ Ποππαία, ἀπλῇ Ῥωμαία, ἀλλ' ἤδη Αὐτοκράτειρα καὶ σύζυγος τοῦ Νέρωνος, τοὺς ὀφθαλμοὺς της ἐστρεψε πρὸς τὸ θηρίον ὅπερ ἐδάμασε διὰ τῶν τεχνασμάτων καὶ τοῦ κάλλους της, καὶ τρυφερῶς προσβλέπουσα τὸ δίπουν τέρας, ἠνέωξε τὰ χεῖλη της, πρὸς τὸ θηρίον νὰ προσέλθῃ ἔνευσε, καὶ μὲ τὴν μουσικὴν καὶ ἀρμονικὴν φωνήν της διότι τὰ ὅπλα πάντα, τὰ ἀναδεικνύοντα ἀκαταμάχητον τὴν δύναμιν τῆς γυναικός, ἐκτὸς τῆς ἀρετῆς, εἰς τὴν γυναῖκα ἐκείνην ἔδωκεν ἡ φύσις — ἀφοῦ ἐδώπευσε τῆς ἀνθρωπίνης τίγρεως τὸ πρόσωπον, εἶπεν ἡδυπαθῶς ἀποστραφεῖσα πρὸς τὸν Νέρωνα;

*

„Μυρία ἐὰν εἶχον στόματα, φωνὰς μυριάς, θὰ ἡδυνάτου νὰ ἐκφράσω εἰς τὸ προσφιλές μου εἶδωλον, εἰς τὸν ἀγαπητόν μου κύριον καὶ σύζυγον, τὸν ἔρωτα ὅστις ὑπὲρ αὐτοῦ πληροῖ τὸ στήθος μου. Μοὶ εἶσε προσφιλῆς, οὐχὶ διότι τοῦ κόσμου σύμπαντας κυριαρχεῖς, ἀλλὰ διότι εἶσε Σὺ! Αὐγούστα ἐὰν ἤμην, Αὐτοκράτειρα Ῥωμαία καὶ σὲ ἐβλεπον τυχαίως διερχόμενον τῶν ἀνακτόρων κάτωδι, βοσκὸν ἀσήμενον ἢ ἀλιεῖα ἀφανῇ, αἰσθάνομαι ὅτι τὸν θρόνον καὶ τὸν Αὐτοκράτορα θὰ ἐγκατελίμπανον αὐτοστιγμεί, νὰ σὲ προφθάσω θέλουσα, ἐπὶ τὰ ἔχνη σου ν' ἀκολουθῶ, ὁμοῦ μὲ σὲ τὸν βίον μου εὐδαιμών νὰ διέλθω.“ Ὁ βλάξ ὁ Νέρων εὐδαιμόνως ἤκουε, καὶ ἐν ἐκστάσει πρὸ αὐτῆς ἡδονικῶς κατέπινε, ὡς ἀμβροσίαν γνήσιον; τὰ πονηρὰ ἐπινοήματα, τοὺς μεμελετημένους λόγους, τοὺς ὅρκους καὶ τὰς φράσεις τῆς πανούργου καὶ ἐρωτοτρόπου γυναικός. „Θεοὺς λατρεύουν“, ἐξηκολούθει ἡ Ποππαία λέγουσα, καὶ τοῦ Νέρωνος θωπεύουσα τὴν κεφαλὴν, „Θεοὺς λατρεύουν οἱ λοιποὶ θνητοί, καὶ εἰς αὐτοὺς τοῦ περαιτέρω βίου των τὰς τύχας ἀναθέτουσι. Σὺ εἶσαι ὁ θεὸς μου, οὐδένα ἄλλον ἐκτὸς σοῦ θὰ δυνηθῇ ποτὲ νὰ λατρεύσῃ ἡ Ποππαία σου.“ Ὁ βλάξ ὁ Νέρων, ὡς χρῆμα γνήσιον τοὺς λόγους της ἀποδεχόμενος, πλειότερον εἰς ἕκτασιν ἐνέπιπτε, καὶ χαίνων πρὸ αὐτῆς ὁμοίαζε τὸ ἄκακον στρουθίον, ὅπερ, ὑπὸ τοῦ ὄφους μαγνητισθέν, νὰ εἰσπηδήσῃ ἦτο ἔτοιμον ἐντὸς τοῦ διαπλατυνθέντος στόματος τοῦ ἐρπετοῦ. Τὴν ὄψιν της σκοπιμωτέρως ἡ Ποππαία διηυθέτησε, ἐστέναζε βαθέως, εἰς τὴν φωνήν της τὸν τόνον παραπύου ἔδωκε, καὶ νοχελῶς ἐκτείνασα τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλὴν, βαδύτερον ἐστέναζεν ἐκ νέου, καὶ εἶπε πρὸς τὸν Νέρωνα. „Νὰ σοὶ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου ἀδυνατῶ. Καὶ ποῖα γλῶσσα, ἄλλως τε, θὰ ἦνε τόσο εὐγλωττός, ὥστε ἐπαρκῶς νὰ σοὶ ἐξηγήσῃ τὴν λατρείαν μου; Τὸν ἔρωτά μου διὰ μόνης τῆς ἀγάπης σου ἀμείβεις πλουσιώτατα· ἂν ἔμωσ τὴν Ποππαίαν σου νὰ καταστήσῃς εὐτυχῇ δὲν δύνασαι, εἰς τοῦτο πταίει τῆς Ποππαίας ἡ τύχη ἢ κακὴ! Ὅργίλως μὴ ἀνίστασαι, ἀγαπητέ μου Νέρων. Τῆς Ῥώμης παῦσον τὴν πυρκαϊάν νὰ ἀπειλῇ· εἶναι μηδὲν πρὸ τοῦ πυρός, ὃ ἠναψας εἰς τὴν καρδίαν μου! Πυρκαϊὰς δὲν θέλω, ἀρκεῖ ἡ τρομερὰ ἥτις λυμαινεται τὸ στήθος μου! Τὰ αἵματα εἰς τί νὰ μ' ὠφελήσουν δύνανται; Καὶ μυριάδας ἐὰν σφάξῃς ἀπηνῶς, ἡ τύχη μου, ὁ πόνος μου, ἡ αὐπνία καὶ τὸ ἄλγος μου ἀδύνατον νὰ παύσῃ! Ἀνησυχία τρομερὰ πιέζει τὴν καρδίαν μου. Φοβοῦμαι μὴ σὲ χάσω! Εἰς τὸν κόλπον ἄλλης γυναικός, τῆς Ὀκταβίας ἴσως, φοβοῦμαι μήπως σ' ἴδω τὴν ἀγαπητὴν μου

κεφαλήν σου κλίνοντα, καὶ ἡ φρικώδης αὐτὴ μου ὑπόνοια νυχθημερὸν μὲ δάκνει, μὲ σπαράσσει. Τὰ πάντα νὰ ὑπομείνω εἶμαι ἐτοίμη, ἀρκεῖ τοῦ Νέρωνός μου νὰ μὴ ἀποξενωθῶ. Τὰ πάντα, ἐκτὸς τῆς ἀπωλείας τῆς καρδίας σου ν' ἀντιμετωπίσω εἶμαι πρόθυμος. Κ' ἐντούτοις, ἡ πτοηθεῖσα φαντασία μου δεινότερον εἰς πᾶσαν ὥραν καὶ στιγμὴν τῆς λήθης σου τὸν κίνδυνον πρὸ τῶν πεφοβισμένων τῆς Ποππαίας ἐπισείει ὀφθαλμῶν. Ἄν εἰς τὴν ἐξορίαν ἡ Ὀκταβία ἐτι ζῇ, μακρὰν τῆς Ῥώμης ἐὰν ἦναι, διὰ τῶν δόλων τῆς ἐντούτοις τῶν Ῥωμαίων τὰς καρδίας ἤλωσε, κ' ἐγὼ ἐὰν εἶμαι Αὐτοκράτειρα, ἐκείνη ὅμως τῆς Ῥώμης εἶναι ἡ Βασίλισσα! . . . Ἄλλ' ὄχι δι' ἐμέ, διὰ σέ, ἀγαπητέ μου Νέρων, διὰ σέ φοβοῦμαι καὶ διὰ τὸν θρόνον σου. Τοὺς μυστικούς μου φόβους νὰ σοὶ ἐκμυστηρευθῶ δὲν ἤθελον, καὶ ἤδη μετανωθ' ἀρχίσασα, ἀλλ' ἄπαξ τὴν φρικώδη μου ὑπόνοιαν ἐγγίσασα, νὰ τελειώσω πρέπει. Εἰς δύο μόνον λέξεις ἀλλ' ἐκφραστικὰς πρὸς τὸν ἀγαπητόν μου λέγω Νέρωνα, ὅτι τῆς Ὀκταβίας τρέμω τὰ λαθραῖα σκευωρήματα, τοὺς δόλους τῆς φοβοῦμαι καὶ τὰς μηχανορραφίας τῆς. Ἐπὶ τῆς ζωῆς σου, σύζυγος πιστή, καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἀγρυπνῶ, πλὴν νὰ ἐγγυηθῇ τίς δύναται τὸ μέλλον, ἐπὶ τῆς πίστεως τοῦ ὄχλου ἐχέφρων ποῖος δύναται νὰ βασισθῇ; . . . Ὡ Νέρων μου, ἀγαπητέ μου σύζυγε, οὐράνιε καὶ ἐπίγειε θεέ μου, ἀπὸ τὰς ὑποψίας μου τὰς τρομερὰς νὰ μ' ἀπαλλάξῃς σπεῦσε. Φοβοῦμαι μήπως σὲ φονεύσωσι . . . Ἡ Ὀκταβία, πολλοὺς εἰσέτι φίλους εἰς τὴν Ῥώμην ἀριθμεῖ . . . Διὰ τὴν ζωὴν σου τρέμω, καὶ ἐσαεὶ θὰ τρέμω διὰ τὴν ὑπαρξίν σου τὴν πολύτιμον, ἐνόςω, ἔστω καὶ ἐξόριστοι, ζῶσιν ὅμως καὶ ἐργάζονται οἱ μηχανορραφοῦντες κατὰ σοῦ. Τὴν θέσιν των, τὸν θρόνον τὸν ἀπολεσθέντα, τὴν τράπεζαν, τὸ λέχος σου, ὁπόθεν ἀπεπέμφθησαν, νὰ ἀνακτήσουν πάλιν γλίσχονται. Νὰ ἐκφρασθῶ σαφῶς δὲν δύναμαι. Εἰς τὴν ὀξύτητα τῆς ἀντιλήψεώς σου ἐμπιστεύομαι, ἐνύνησον ὅτι φοβοῦμαι νὰ εἰπῶ . . . Τῆς Ὀκταβίας οἱ φίλοι οἱ πολυπληθεῖς, αὐτὴ ἡ Ὀκταβία ἴσως, τίς οἶδε, εἰσέτι βεβαία δὲν εἶμαι ἐντελῶς . . . ἀλλ' ὑπονοίας ἔχω σοβαρὰς . . . τίς οἶδε, τέλος, ἀπὸ τὸν τρόπον μου τὸν διαρκῆ ἀπάλλαξόν με σὲ παρακαλῶ, τὴν δυστυχῆ Ποππαίαν σου ἀπάλλαξον ἀπὸ τοὺς φόβους τῆς, τὸν Νέρωνα τῆς πίπτοντα νεκρὸν ἐγγὺς τινα ἡμέραν νὰ ἰδῇ . . . Ἀγρύπνει, πρὸς Θεοῦ, Ἀγρύπνει Νέρων μου! Τοὺς φύλακάς σου διπλασίασον, τῆς Ὀκταβίας τοὺς φίλους ἀπομάκρυνον . . . Ὡ! ποίαν φρίκην μοὶ προξενεῖ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτῆς; . . . Ἐφόσον τὴν αἰσθάνομαι ἐχθράν, ἡ πιθανὴν ἐχθράν τῶν ἡμερῶν σου, οὐδέποτε θὰ παύσω νὰ φοβοῦμαι, καὶ νὰ σοὶ λέγω διαρκῶς: *τὴν Ὀκταβίαν πρόσεχε* . . . Ἀδύνατον νὰ συγχωρήσῃ εἶναι γυνή, ὑβρίσθῃ . . . καὶ ἀρκεῖ! Τὴν θέσιν μου, καὶ τὴν ζωὴν εἰς τὴν Ὀκταβίαν νὰ παραχωρήσω, ἐὰν θέλῃς, δύναμαι, ἀρκεῖ νὰ ὀρκισθῇ ὅτι θὰ σ' ἀγαπᾷ οὐχὶ ὅπως ἐγὼ, διότι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ἀλλὰ τὸν Νέρωνα, τὸν Νέρωνα μου τὸν ἀγαπητόν ὃς ὀρκισθῇ ὅτι θ' ἀγαπᾷ μικρόν, καὶ ὅτι οἱ φίλοι τῆς, οἱ ἐρασταὶ τῆς ἴσως . . . αὐτή, αὐτὴ ἡ Ὀκταβία ὃς ὀρκισθῇ ὅτι θὰ παύσῃ νὰ ἐνεδρεύῃ τὰς ἡμέρας σου . . . Ἰδέ! ὁ λογισμὸς, ἡ ὑποψία τοῦ πιθανοῦ θανάτου σου τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸν νοῦν ἐσκότισε. Συγχώρησόν με ἐὰν εἶπον πράγματα, ἅτινα ν' ἀποσιωπήσω ἔπρεπε, τὰς ὑπονοίας σου τὰς ἀρκετὰ βασίμους, νὰ συνδουλίσω ἀποφεύγουσα. Δὲν ἤθελον νὰ σοὶ τὸ ἐκμυστηρευθῶ· σοὶ λέγω ὅμως, ὅτι ἀντὶ σοῦ, ἐπὶ τοῦ βίου σου νυχθημερὸν ἐγὼ ἡγρύπνου πάντοτε. Νὰ ἀπατῶμαι εὐχμαι. Ἡ παρά-

φορος πρὸς σὲ ἀγάπη μου ἴσως τὸν κίνδυνον δεινότερον καὶ μᾶλλον ἄμεσον ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς Ποππαίας ἐξετύλιξεν, ἀλλὰ φοβοῦμαι διὰ τὴν ζωὴν σου, Νέρων μου. Ὁ ἔρωσ εἶναι ὑποπτος, καὶ ἐνόςω ἡ Ὀκταβία καὶ πόρρωθεν ὑφαίνει τὰς πλεκτάνας τῆς, θὰ τρέμῃ ἡ Ποππαία, θὰ τήκεται, θὰ ἀγρυπνῇ, τοῦ Νέρωνός τῆς τὴν ζωὴν μοχθοῦσα ν' ἀσφαλίζῃ, ἀπὸ ἐγχειρίδιον ὅξυ ἢ δηλητήριον ὀξύτερον“

Ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Νέρωνος ἐρρίφθη ἡ Ποππαία κλαίουσα. „Ὡ! σὲ ἔχω ἐτι, εἰσέτι σὲ κρατῶ, καὶ ἰδιὸς μου εἶσαι εἰσέτι, προσφιλεστάτη κεφαλὴ, ἀγαπητέ μου Νέρων“ ἔλεγε. Θερμὰ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἔρρεον τὰ δάκρυα, ἀπὸ τοῦ στήθους τῆς ἀντὶ φωνῆς λυγμοὶ ἀνῆρχοντο, καὶ στεναγμοὶ τὰ χεῖλη τῆς διέσχίζον. Τὸ γυναικεῖον τέρας ἔβαλλε κατὰ σκοποῦ. Ὀρμητικῶς ὁ Νέρων ἀνεπήδησε. Ἡ πάντοτε ἐπτοημένη φαντασία τοῦ δεινότερου κατεπτοήθη τότε, καὶ ἄμεσον τὸν κίνδυνόν τῆς συνειδήσεως ἡ ἐνοχὴ καὶ ἡ τύψις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ παρουσίασε. Τὸν εἶδεν ἡ Ποππαία ἐξερχόμενον, καὶ ὅταν ἐντελῶς ἀπεμακρύνθη ἀπ' αὐτῆς, ἡγέρθη, ἐμειδίασε καὶ „ἡλίθιε“ ἀνέκραξε „πρεπόντως σὲ ἐμπαίζω, βαθέως σὲ περιφρονῶ. Τὴν κεφαλὴν ζητῶ τῆς ἀντιζήλου μου, τῆς Ὀκταβίας κατημαγμένην ἐπόθησα τὴν κεφαλὴν. Βλάκα! νομίζεις ὅτι σ' ἀγαπῶ; Ἀπλῶς ὡς ὄργανον σὲ θέλω, τῶν φιλοδόξων μου σκοπῶν καὶ τῶν ὀρέξεων ὄργανον ἐλεεινόν μου σὲ κατέστησα . . .“

B'.

„Μὲ τὰ αἰώνια παράπονά, μὲ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰς συμβουλὰς μοὶ εἶσε ὀχληρὸς“ πρὸς τὸν Σενέκαν ἔλεγεν ὁ μαθητὴς τοῦ Νέρων, ἐνῶ ῥητὴν συγχρόνως ἔδιδε διαταγὴν πολυτελεῖς συμπόσιον τὴν νύκτα ἐκείνην νὰ ἐτοιμασθῇ. Μὲ φιλοσόφου θάρρους, εὐγενὲς καὶ ἀπτόητον, τὸν Νέρωνα νὰ διορθώσῃ ἡρέμα ὁ Σενέκας ἐπεδίωκε, ἀλλ' ἔσμηχεν αἰθρία. „Ἡσέβησας εἰς τῆς συζύγου σου τὰ δίκαια“ καὶ πάλιν ὁ Σενέκας ἔλεγεν. „Ἀδίκως, σκαιῶς, μετ' αὐθαιρέτου ἱταμότητος τὴν Ὀκταβίαν ἀπεδίωξας τοῦ οἴκου σου. Τῆς Ῥώμης ὁ λαὸς βαθὺ πρὸς τὴν ἐνάρετον ἐξόριστον τὸ σέβας ἔτρεφε καὶ τρέφει, καὶ εἶδες ὅτι ἤρκεσεν ἡ εἰς τὴν Ῥώμην παλινόστησις τῆς χρηστοτάτης γυναικὸς, ἐπευφημίας θύελλαν, καὶ θύελλαν ἐμμέσου κατὰ σοῦ ὀργῆς, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀρχοντος ἄχρι τοῦ μᾶλλον ταπεινοῦ ἀστοῦ νὰ ἐξεγείρῃ γενικῶς. Τιμᾷ, ὦ Νέρων, τιμᾷ τὴν ἀρετὴν τὸ πλῆθος. Τοὺς συντριβέντας ἀνδριάντας τῆς προθύμως καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ νὰ ἀνεγείρῃ ἔσπευσ' ὁ λαός. Γνωρίζεις τίνος ἕνεκα; Ἀπλῶς καὶ μόνον διότι τὴν ἀρετὴν τῆς Ὀκταβίας ἐκτιμᾷ, καὶ συμπαθεῖ εἰς τὴν διωκομένην ἀθωότητα. Στρατοὺς ἢ στόλους νὰ διαθέσῃ μήπως ἡ Ὀκταβία δύναται; Ἐξόριστος ἡ δυστυχής, ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ὀργῆς σου κύπτουσα, προγεγραμμένη αὐστηρῶς, εἶναι ἐντούτοις κραταιά, τὰ πλήθη νὰ κινήσῃ δύναται πλειότερον καὶ σοῦ αὐτοῦ. Ἡ ἀρετὴ, ἡ ἀθωότης εἶναι τὰ ὅπλα τῆς! Τὰ ὅπλα ταῦτα, οὐδέποτε ὁ μαθητὴς μου Νέρων, οὐδέποτε ἐγνώρισε, καὶ ἐντούτοις πλειότερον τῶν λεγόνων εἶναι κραταιά, καὶ ἰσχυρὰ πλειότερον καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ πάσης ὕλικῆς δυνάμεως. Ἀκούεις ὅπως ἐνθουσιωδῶς τὴν Ὀκταβίαν ὁ λαὸς καλεῖ; Ἀκούεις πῶς νὰ τὴν προσφωνήσῃ θέλει ὁ λαός, καὶ προσφωνῶν αὐτήν, τοῦ Νέρωνος νὰ ψέξῃ τὴν ἀπαισίαν συμπεριφορὰν, κ' ἐμπράκτως νὰ κολάσῃ, τῆς Ῥώμης ὁ λαός, ὁ εὐγενὴς τηρήσεως τῆς καρδίας τὰ αἰσθήματα, παρὰ πᾶσαν τὴν διαφθορὰν ἢ Γερουσία

καὶ Ἀνάκτορον, ἐν πονηρᾷ ἀμίλλῃ, διαδίδουσι· Εἰς τί ἡ ἐναρετωτάτη σύζυγος σοὶ ἔπταισε; Εἰκοσαέτις μόλις, συμπαθεστάτη, τῶν ἀτυχούντων πρόφρων ἀρωγός, τοῦ πλήθους εὐλαβοῦς λατρίας ἀντικείμενον, περιωβρίσθη ἀπανθρώπως ὑπὸ τοῦ συζύγου της, ὑπὸ σοῦ σκαιῶς ἐξευτελίσθη Καὶ ἀφοῦ εἰς τὰς ἐσχάτας τὴν ὑπέβαλες τῶν ὕβρεων, τῶν ἀνακτόρων ἀναιτίως τὴν ἀπέπεμψας μακράν, καὶ τὴν Ποππαίαν ἔλαβες. Πικρία δὲν ὑπῆρξε, ταπεινώσεις ἡ ἐξευτελισμός, εἰς ὃν νὰ μὴ ὑπέταξας ἐκείνην, ἣν ὤφειλες νὰ σέβουσαι. Κ' ἐν τέλει τὴν ἀνεκάλεσας ἐδῶ, οὐχὶ μετανοῶν, ἀλλ' ὅπως βαθύτερον πικράνης τὴν καρδίαν της Γνωρίζω ὅποιον τέλος τὸν Σενέκαν ἀπειλεῖ, τοιαύτην γλώσσαν μετερχόμενον. Ἀλλ' ὁ φιλόσοφος οὐδέποτε φοβεῖται. Θὰ ἔτρεμον ἐὰν τὰ δόγματα καὶ τὰς ἀρχάς μου παρεβιάζον. Ἀλλ' ἤδη πρὸς τί νὰ φοβηθῶ; Θὰ μὲ φονεύσης; Νομίζεις ὅτι κακὸν τι ἡ πονὴν βαρεῖαν καταγιγνώσκεις κατ' ἐμοῦ; Γνωρίζεις τὸν Σωκράτην, τὸν ὑψηλόφρονα, τὸν ἔξοχον τῆς ἀνθρωπότητος διδάσκαλον; Ἀνέγνωσας τὸν Πλάτωνα, ἐτρώφης εἰς τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας τὰ διδάγματα, μαθήματα ἐξαισία ἡρύσθεις, Νέρων, ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων διδασκάλων μας; Καὶ εἰς ἄνδρα ἑλληνομαθῆ, τῆς Ἀθηναϊκῆς φιλοσοφίας τὸν σωτήριον καὶ ὑγιᾶ χυμὸν ἀπλήστως ἐκμυζήσαντα, τίς θὰ τολμήσῃ τὸν θάνατον νὰ καταγνώσῃ ὡς πονήν, ὡς ἀπειλὴν τὸν θάνατον νὰ ἐπισημῇ κατ' αὐτοῦ; Μὲ ἔσχες ὡς διδάσκαλον, ἀλλ' ὡς ἀντίπαλον θὰ μ' ἔχῃς πάντοτε. Ἐνόςω τὸν ἀνόνιον σου δρόμον, αἱμάτων καὶ σφαγῶν μεστόν, ἀχαλινώτως ἐξακολουθεῖς, ὡς τιμητὴν ἀκούραστον καὶ ἀδυσώπητον θὰ ἔχῃς τὸν Σενέκαν πάντοτε. Σοὶ εἶμαι βεβαίως ὀχληρός. Τοὺς ἐλεγκτὰς μισοῦσιν οἱ κακοί, πλὴν τὸ διεστραμμένον πνεῦμά σου, αἱ χεῖρές σου, αἱ αἱματος ἀδιαλείπτως ἀποσπάζουσαι, γνωρίζουσι καλῶς μὲ τίνα τρόπον τῶν ἀλυγίστων τιμητῶν ἐν τάχει νὰ λυτρῶνται ἀσφαλῶς . . . Ἡ ζωὴ μου εἶναι κτήμιά σου, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ πνεῦμά μου. Τὸ σῶμά μου νὰ ἐκβιάσῃς δύνασαι, ἀλλ' ἡ συνειδήσις ἀβίαστος θὰ μένῃ πάντοτε. Ὑπῆρξας ἀδικός. Κατετραυματίσας τὴν σύζυγόν σου τὴν ἐνάρετον, τὴν Ὀκταβίαν εἰς ὅτι ὡς σύζυγος καὶ ὡς γυνὴ εἶχε μᾶλλον εὐθίκτον καὶ μᾶλλον προσφιλές, κ' ἐν τέλει τὴν ἀπέπεμψας ἐν ἄλλῃν δημοσίᾳ λάβρης ἀντ' αὐτῆς. Εἶθε τοῦ πλήθους ἡ ὑπὲρ αὐτῆς κραυγὴ, εἶθε τὸν Νέρωνα νὰ παραδειγματίσῃ ἀσφαλῶς, καὶ εἰς τὸ πνεῦμά του ὀφειλομένην ἐπανόρθωσιν καὶ ἄμεσον νὰ ἐμπνεύσῃ ἐνταυτῷ. Καὶ ἤδη φεύγω. Ποῦ κατοικῶ γνωρίζεις Ἀλλ' ὅτι νὰ καταμάθῃς δὲν θὰ δυνηθῇς ποτέ, εἶναι ὅτι ὁ εὐσεβὴς καὶ δίκαιος ἀπτόητος ἐν πάσῃ ὥρᾳ καὶ στιγμῇ νὰ ἀτενίσῃ καὶ νὰ προκαλέσῃ δύναται τὸν θάνατον

Γ'.

„Τὴν ἐντολήν μου νὰ ἐκτελέσῃς ἀκριβῶς, καὶ ἐπανελθὼν νὰ μοὶ εἰπῇς τὴν ἐκβασίν“ ὁ Νέρων εἶπεν εἰς πιστὸν θεράποντα. Ταχὺς ὁ δοῦλος, τῶν ἀνακτόρων ἔσπευσεν ἐκτός, νωθρῶς ὁ Νέρων εἰς πολὺφωτον τοῦ ἀνακτόρου ἦλθεν αἰθουσαν. Τὸ δεῖπνον τὸν ἀνέμενε. Πρηνεῖς προσέπεσον οἱ φύλακες, ἡγέρθη ἡ Ποππαία, εἰς ἀπάντησιν τοῦ Νέρωνος μετὰ σπουδῆς ψευδοῦς καὶ πλάνου μειδιάματος χωρήσασα, καὶ προσκλινεῖς, μὲ κυρτωμένον τὸν αὐχένα, ἀξιωματικοὶ τινὲς πιστοὶ καὶ Γερουσιασταὶ ἐμφόβως καθηλώθησαν. Ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Νέρωνα τὸ γόνατον παρέλαβε. Ὡς ἀνεμόμυλος ἡ γλῶσσα τῆς Ποππαίας ἀπελύθη, τὸν τύραννον εἰς ἐρωτήματα ἀπέπνιξε, μεθ' ὑποκριτικοῦ ἐνδιαφέροντος πυνθανομένη καὶ φροντίζουσα. „Ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος ὁ Σενέκας μὲ

ἐσυγγίσει“ εἶπεν ὁ Νέρων νωχελῶς ἀπλούμενος πλησίον τῆς τραπέζης. „Ν' ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὰς ἀηδίας του, Ποππαία, ἀπεφάσισα. Τὸν κύσμον θὰ ἐκπλήξω διὰ τῆς γενναιοφυχίας μου. Θὰ τὸν φανεύσω μὲν, ἀλλ' ὄχι εἰς τὸ ἵπποδρόμιον. Αἱ σάρκες του βορὰ τῶν τίγρεων δὲν θὰ γενοῦν. Εἰς τὸν διδάσκαλόν μου, δὲν σημαίνει ἐὰν φανῶ ἐπιεικής. Ἐντὸς θερμοῦ λουτροῦ θὰ διατάξω αἱ φλέβες του νὰ ἀνοίγουν. Ὡραῖον τὸ θέαμα θὰ ᾔηναι. Θὰ παραγγείλω νὰ μ' ἀναγγεῖλουν τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν τὸ αἷμά του θὰ βάψῃ τὸ ὕδωρ τὸ κατάθερμον. Ὡραῖον τὸ θέαμα θὰ ᾔηναι, δὲν θέλω νὰ τὸ στερηθῶ. Καὶ τὴν ἀπόδειξιν αὐτὴν τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας μου ἂν δώσω δὲν σημαίνει ὅπωςδῆποτε διδάσκαλός μου ἦτο!“. Περίτρομοι κατέφασκον οἱ περίε. Τὸ δεῖπνον ἤρχισε καὶ ἀφθονος ὁ οἶνος ἔρρεε. „Τὸ ὠραιότερον τῶν ἐδεσμάτων τελευτᾷ σοι ἐφύλαξα, Ποππαία προσφιλές“, ὁ θηριώδης Νέρων εἶπε πρὸς αὐτήν. „Ἀδύνατον νὰ τὸ μαντεύσῃς, διότι τῆς μαντικῆς τὴν δύναμιν δὲν κέκτησαι, μοὶ φαίνεται, ἐνῶ ἐγὼ τὰ σὰ διανοήματα, τοὺς πόθους, τὰς ὁρέξεις μαντεύω ἀσφαλῶς. Θὰ ἴδῃς ἐὰν ἐπέτυχον“, τὸ τέρας εἶπεν, ἄχρι πυθμένος τὸ πλήρες κύπελλον κενῶν. „Εἰπέ, Ποππαία, δὲν σοὶ ἀρέσουν τὰ θεάματα εἰς ἃ ἐγὼ κατ' ἐξοχὴν τρυφῶ; Πῶς ἐκτιμᾷς, ἐν παραδείγματι, τὸ θέαμα ἐξαίφνης κοπτομένης κεφαλῆς; Ἐνθουσιῶ, εὐδαίμων, εὐτυχὴς καθίσταμαι εἰς τὴν εὐχάριστον αὐτὴν ἐνθούμῃσιν. Πρὸ ἐλίου ἐτι τοιοῦτον θέαμα ἀπῆλυσαι! Διέταξα νὰ σύρῃσιν εἰς τὴν αὐλὴν κατάδικόν τινα· ἐλέγετο κατάδικος, ἀλλ' ἴσως ἦτο πολίτης τις τυχαίως συλληφθεὶς εἰς τὰς ὁδούς. Ἐνῶ ὁ ἐκατόνταρχος ποικίλας ἐρωτήσεις τῷ ἀπηρῦνε, εἰς ἓν μου νεῦμα ὁ κεκρυμμένος δῆμιος ἐξώρμησε, καὶ τοῦ λαλούντος ἐξαπίνης ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν. Ὡ! τί θαυμάσιον τὸ θέαμα! Λυποῦμαι ὅτι δὲν σὲ ἐκάλεσα εἰς τὴν παράστασιν νὰ ἐντροφήσωμεν ὁμοῦ. Μὲ θέλγουν τῆς ἀποκοπείσης κεφαλῆς αἱ ἀναρῆροι φωναί, καὶ ὁμολογῶ ὅτι θελκτικώτερα μουσικὴ εἰς τὰ ὧτά μου οὐδέποτε ἤχεϊ. Θὰ ἴδῃς ὅταν αὐριον ἐπαναλάβω τὴν παράστασιν· εἰς τὸ ἐξαίσιον καὶ προσφιλές μου θέαμα ἀπὸ τῆς ὥρας ταύτης σὲ καλῶ. Καὶ οἱ σπασμοὶ ἐκείνοι τῶν μυῶνων, τῆς εἰς τὸ χῶμα κυλιομένης κεφαλῆς; Καὶ οἱ δύνοντες βολβοὶ τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ στόμα τὸ ἡμικλειστόν, αἱ τρίχες αἱ καθημαγμέναι, ὁ ἐλαφρὸς ὁ τρόμος, ὁ στιγμιαίως διελαύνων τὴν κεκομένην κεφαλὴν; Ἀ! τί θέαμα, τί θέαμα! Ὅπόσον σὲ λυποῦμαι ἐὰν εἰσέτι δὲν τὸ ἀπῆλυσας! Ἐγὼ ἐνθουσιῶ καὶ μόνον νὰ συλλογισθῶ, ὅτι ἡμέρα μία νὰ παρέλθῃ δύναται χωρὶς νὰ ἀνακουφισθῶ εἰς παίγνια τοιαῦτα καὶ θεάματα, μελαγχολῶ ἀμέσως, καὶ τὴν ψυχὴν μου αὐθαρρὴ ἡ θλίψις κυριεύει. Θὰ ἴδῃς αὐριον ὁπότε μόνος μου θὰ διευθύνω τὴν παράστασιν! Θὰ ἴδῃς, Ποππαία, ὅποσον ἔχω δίκαιον. Εἶναι ἀνέκφραστος, ἀνέκφραστος ἡ τέρψις“

*

Καὶ ἔτρωγε, καὶ ἔπινε τὸ τέρας, ἐνῶ τοιαῦτα διελέγετο! Ὁ οἶνος ἐσκότισε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπνίξε τὸ ὅσπετον τῆς ἀνθρωπίνης ἐντροπῆς καὶ ἀσθενὲς ὑπόλοιπον. Τρεῖς ὥρας ἤδη ἐκραιπάλει καὶ ἐμέθυε· Εἰς σάκμωδα ἄβρὸν τὸν ἔσυραν, καὶ ἐκεῖ, ἐξαπλωθεὶς ὡς κτήνος μᾶλλον ἢ ὡς ἄνθρωπος, τὴν κεφαλὴν του ἀκολάστως κατακλίνων εἰς τῆς Ποππαίας τὸν λαιμόν, διέταξεν αἱ αὐλητρίδες νὰ εἰσέλθωσιν. Ἡ αἰθουσα ἀμέσως ἐπληρώθη, καὶ ὄργια μετὰ μικρὸν εἰς τῶν Καισάρων τὰ ἀνάκτορα, ἐν φαύλῃ ἀπαθείᾳ ἀναφανδὸν ἐξετυλίσσοντο! Ὁ Νέρων διεσκέδαζε!!! Βεβαρυμένος ὑπὸ τοῦ οἶνου

ΠΟΠΠΑΙΑ.
Εἰκὼν ὑπὸ Ν. Sichel.

τοὺς ἀτμούς, ἀπὸ τῶν ἀπρεπῶν σκηνῶν τὸ βλέμμα τὸ ἡλιθιον ἀνῆγειρε, καὶ πρὸς ὀργιάζοντα Γερουσιαστὴν ἀποταθείς, „τί νέα, Ποπίλιε“, μὲ τραυλίζουσιν ἀπὸ τῆς μέθης καὶ διακοπτομένην τὸν ἠρώτησε φωνήν· — „Υπὸ τὸ πνεῦμά σου τὸ θεῖον“ ὁ Γερουσιαστὴς ἀπήντησε „δισκορπίσθη παραχρῆμα ὁ λαός, τὸν Νέρωνα ἐπευφημῶν, καὶ τὴν ἐνδοξοτάτην Αὐτοκράτειραν Ποππαίαν.“ Καὶ πίπτων πρὸ τοῦ Αὐτοκράτορος πρηγῆς, καὶ ὡς τετράποδον περιπατῶν ὁ Γερουσιαστὴς. „Ἀναξ“ εἶπε, „τῆς Οἰκουμένης πάσης Κύριε, ὁ Ζεὺς τὴν δύναμίν του νὰ ἐκδηλώσῃ θέλων τοξεύει ὑπερνέφελος τὸν κεραυνόν, καὶ τρέμουν οἱ θνητοί, καὶ τὸν ὑπέρτατον θεὸν ἀναγνωρίζουσιν ἐν μέσῳ τῶν βροντῶν, τῶν ἀστραπῶν, καὶ τοῦ πυρφόρου μηνυτοῦ. Ἀλλὰ τὸ ὕψος τῆς Σῆς Μεγαλειότητος, ὦ Ἀναξ Παντοκράτωρ, νὰ ἐπιδείξῃ εἶναι μάταιον καὶ κεραυνούς καὶ μῆνιν. Ἀρκεῖ κ' ἐν σου συνοφρύωμα, ὅπως ὁ κόσμος σύμπας ταραχθῇ. Ἀνώτερος, ὦ Αὐτοκράτωρ μέγιστε, ἀνώτερος, ὦ Νέρων, εἶσαι τοῦ Διός! Ἐκεῖνος ἡ ὀργὴ τὸν Ὀλυμπον σαλεύει, ἡ ἰδική σου ἡ ὀργὴ σαλεύει καὶ καταπτοεῖ τὴν γῆν. Νὰ ἐκτοξεύσῃς κεραυνούς μάταιον εἶναι ἐντελῶς. Ἀρκεῖ νὰ ἐμφανισθῇς ὅπως ὁ κόσμος σύμπας ἐντρομος προσπέσῃ γονυπετῆς πρὸ τῶν ποδῶν σου, Ἀναξ Ὑψίστε, θεέ! Τὸν Δία ὑπερέβης Νέρων, τὸν Νέρωνα ἀνώτερον ὁ κόσμος ἀνεκήρυξε καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν.“

*

Τὸν Γερουσιαστὴν, εὐστόχως λίαν καὶ δικαίως ὀμιλήσαντα, οἱ περίξ ἀνευφήμησαν, τὸν Νέρωνα ἐπευφημήσαντες. Τοὺς λόγους του ἐντούτοις ὡς ἀτελεῖς οἱ εὐφημοῦντες ἐθεώρησαν, καὶ υπερβάλλουσιν μετριοπάθειαν διέγνωσαν εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἀγερώχου Γερουσιαστοῦ. Καὶ αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ ἠξίωσε τὴν ὑψηλοφροσύνην καὶ εὐφράδειαν τοῦ ἀξιοπρεποῦς Συγκλητικοῦ νὰ κρίνῃ εὐμενῶς, μὲ βλέμμα ἐν περιφρονητικὸν τιμήσας τὸν τετραποδῆτι συρόμενον ἀγορητὴν! Τὰ ὄργια ἐν μείζονι ὁρμῇ ἐμαίνοντο. Αὐτὸς ὁ Νέρων κλονιζόμενος ὠργίαζε, ἀκολασταίνων ἀπαθῶς, καὶ ἀσέμνως ἐξ-

υβρίζων πορφύραν ἅμα καὶ ἀνθρωπισμόν! Ἐξηντλημένος ἐπανεπέσεν ἐπὶ τοῦ σκίμποδος. Ἀνησυχούσα δῆθεν ἡ στυγερά Ποππαία προσῆλθε τρέμουσα, ἐρώτων λόγους καὶ φιλήματα εἰς τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας της, ὡς ἔλεγε, τὸ εἶδωλον, ἀφθόνως καὶ ὑπούλως διανέμουσα. Δαφιλεστάτας ἔχει τὰς ψευδεῖς θωπείας της. Εἰς λόγους πρόθυμος, προθυμότερα εἶναι εἰς φιλήματα. Εὐδαιμονεῖ ὁ Νέρων, καὶ ἡ Ποππαία „βλάκα“, λέγει καθ' ἑαυτήν, πίστευε εἰς λόγους καὶ φιλήματα, ἅτινα ἡ ἀνάγκη, τὰ σχέδια μου, καὶ τὸ συμφέρον ἀποσπᾷ. Καὶ ἐνῷ μὲ ὑπόκρισιν, ἐξόχου τελειότητος, θωπείας νέας ἐπιδαφιλεῖ εἰς τὸν Νέρωνα, ὡς ἔχιδνα συρίζει εἰς τὸ οὖς του, τῆς ἐναρέτου, τῆς μισητῆς της Ὀκταβίας τ' ὄνομα. Τοῦ Νέρωνος αἱ ληθαργοῦσαι αἰσθήσεις διεσεύθησαν. Ἀνένηψε μικρόν, καὶ τὸν πιστόν του δῆμιον, ὃν εἰς ἀποστολὴν ἐπείγουσαν, πρὶν ἢ καθῆσθαι εἰς τὸ γεῦμα ἐξαπέστειλε, καλεῖ διὰ τινος οἰνοβαροῦς ἀξιώματι. „Σὲ ὑπεσχέθην κάτι“ εἰς τὴν Ποππαίαν λέγει ἀποστρεφόμενος. „Ἐλπίζω εὐάρεστον τὸ δῶρον μου νὰ ᾔναι“

*

Μὲ δίσκον ἀνὰ χεῖρας, εἰς τῆς αἰθούσης τὴν φλιάν ὁ ἀπαθὴς οἰκέτης ἐφθασεν. Ὁ Νέρων τὸν διέκρινε, καὶ εἰς τὸν θεράποντα νὰ προχωρήσῃ ἐνευσε. Ὑπήκουσεν αὐτός. Πρὸ τῆς Ποππαίας ἐφθασε, καὶ πρὸ τοῦ Νέρωνος γονυπετῆς, ἐπὶ τὰ πρόσω τὸν χρυσοῦν τοῦ δίσκου ἔτεινε. Γελῶν ὁ Νέρων τὸν δίσκον ἐπληξε πλαγίως χαριεντιζόμενος, καὶ αἵματόφυρτος εἰς τοὺς πόδας τῆς Ποππαίας, τῆς Ὀκταβίας ἐκύλισεν ἡ κεκομμένη κεφαλὴ! „Τὸ εὐτελές μου δῶρον“, καυχάζων κτηνωδῶς, ὁ Νέρων εἶπεν, εἰς τὴν αἰσχροῦν συναυτουργόν, „σοὶ ἀρέσκει φίλη μου;“ θριάμβου βλέμμα ἐκείνη, ἐπὶ τῆς καθημαγμένης κεφαλῆς τῆς ἀντιζήλου ἐξηκόντισε. Τὴν κεφαλὴν περιφρονητικῶς λακτίσασα ἀπώθησε, καὶ πονηρῶς τὸ δῖπον τέρας κατεφίλησε

(Ἐξ Ἀθηνῶν.)

ΕΘΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ὑπὸ ΑΓΗΣΙΑ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΗΠΕΙΡΩΤΟΥ.

(συνέχεια.)

Τίνι τρόπῳ θὰ μορφωθῶσι παρ' ἡμῖν τοιοῦτοι ἡθοιοί; Οἱ μέχρι τοῦδε ἐν τῷ σταδίῳ τούτῳ κατελθόντες καὶ τῷ εὐγενεῖ σκοπῷ ἀφιερῶσαντες τὰς νεανικὰς, ἢ ἀνδρικές των δυνάμεις, τὸ πνεῦμα, τὴν ψυχὴν, τὸν βίον των ὅλον, ἀν κρίνωμεν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων, τὸν βαρὺν ἀνέλαβον ἀγῶνα ἀτελέστατα ἢ καὶ οὐδόλως παρσκευασμένοι· καὶ ἐπιμένομεν εἰς τὴν ἐξενεχθεῖσαν ἡμῶν κρίσιν, ὅσον καὶ ἂν φανῇ εἰς τινὰς αὐστηρά, ὅτι ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἀξιοῦται νὰ ὀνομασθῇ καλλιτέχνης, ἐκτὸς ἂν τὸ ὄνομα θεωρηθῇ ὡς μεταφρασὶς τοῦ κοινοῦ παρ' ἅπασιν τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ συναδέλφοις των διακριτικοῦ artista. Ὅπως τοὺς γνωστοτέρους μόνον ἐξ αὐτῶν ἀναφέρωμεν, ἐνθυμούμεθα ἀμφοτέρους μὲν τοὺς κκ. Ταβουλάρους ὑποδυομένους τὰ μάλιστα πρωτοτύπως πρόσωπα τῶν συνήθων ὀθνείων σκηνικῶν συρράμμάτων à sensation καὶ διανθίζοντας τὸν διάλογόν των ἢ τοὺς μονολόγους των διὰ περικοπῶν ὅλως αὐτοσχεδίων καὶ μεστῶν τῆς χυδαίας ἐκείνης εὐφυΐας ἢ ὅποια δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ κριθῇ κατωτέρα τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀκροατηρίων ἅτινα συνήθως χειροκροτοῦσι τοὺς ἀγαθοὺς αὐτοὺς

τῆς λεγομένης Ἑθνικῆς σκηνῆς πλανοδίους ἱππότας, κατὰ τοῦτο διαφέροντας τοῦ ἐκ Μάγχης συμπαθεστάτου ἥρωος, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἰδανικῶς ἐξεπροσώπει μίαν πραγματικότητα ἐκπεσοῦσαν, οὗτοι δὲ τὴν πτωχὴν των πραγματικότητά καλῇ τῇ πίστει ἐπιδεικνύουσι πρὸ τοῦ ἐν τῇ διανοίᾳ ὀλοκλήρου κοινωνίας ἐπιτέλλοντος ἰδεώδους τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου. Τὸν δὲ κ. Λεκατσᾶν ἐνθυμούμεθα ἐπίσης ἐπιμένονον νὰ ἐπιδεικνύηται ἀπὸ τῆς σκηνῆς πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν καὶ Ἑλληνιστὶ ν' ἀπαγγέλλῃ, καθ' ὃν καιρὸν δυσχερῶς ἠδύνατο νὰ ὀμιλῇ τὴν Ἑλληνικὴν· καὶ ὅμως τῶν ἑλληνικῶν ἀκροατηρίων ἢ μακροθυμία, ἀποσειούσα τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τῆς στοιχειωδεστεράς καλαισθησίας, τυφλῶς ἢ μᾶλλον κωφῶς ἐπεδαψίλευε τῷ ἀγγλίζοντι ἡθοιοῦ χειροκροτήματα καὶ στεφάνους.

Πρέπει ν' ἀποδώσωμεν τὴν ἐφειλομένην δικαιοσύνην τῷ κ. Λεκατσᾶ, ἀναγνωρίζοντες ὅτι ὑπερανθρώπους μέχρι τοῦδε ἔχει καταβάλει προσπάθειάς ἵπως μορφώσῃ ἄλλους ἡθοιοὺς, ἀφοῦ πέποιθεν ὅτι αὐτὸς οὐδόλως δέχεται μορφώσεως· ἀλλ' ἂφ' ἑτέρου πρέπει νὰ ῥηθῇ καὶ ἡ ἀλήθεια ὅτι μετὰ